

==== List izhaja 20. vsakega meseca. ===== Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20—, polletno Din 10, četrtletno Din 5—; posamezne številke 2 Din. ==== Cena inseratom: 1/48 strani D 5— vključno davek. =====	Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16. ==== Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. ===== Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega me- seca, s tem dnem se uredništvo zaključ. =====	
Štev. 12.	V Ljubljani, 20. decembra 1924.	Leto XI.

Vsem, ki ste dobre
in pravične volje, želi

srečno in veselo novo leto

uredništvo in upravnništvo
„Gostilničarja“

Zvezne objave.

Kakor smo zadruge že pisмено obvestili, nam je poslal Središnji Savez v Beogradu poročilo, da je v zadevi polletnih točilnih taks interveniral pri generalni direkciji posrednih davkov, osebno z ozirom na nepravilno in krivično ocenitev te točilne takse.

Ministrstvo se je dalo končno o tem vendarle prepričati ter je odredilo, da naj vršijo odslej prvotno ocenjevanje zadrug ali zveze same ter oddajo tak imenik vseh točilcev svojega okoliša delegatu ali zastopniku gostilničarjev v ocenjevalni komisiji. Tudi se je doseglo, da je finančni minister premenil predpis točke 7. člena 13. pravilnika za izvrševanje predpisov iz tar. post. 62. taksne tarife tako, da bodo odslej zastopali gostilničarje v ocenjevalni komisiji gostilničarji in trgovci, ne pa obratno, kakor je bilo dosedaj v praksi.

Nadalje bode odslej na sedežu finančne direkcije le en sam ocenjevalec prisostvoval komisiji kot zastopnik vse skupnega gostilničarstva iz okrožja dotične oblasti. Torej za ljubljansko oblast eden in za mariborsko oblast eden. Takšnega zastopnika ima izvoliti Zveza ali

pa dotična zadruga, ki ima svoj sedež v kraju finančne direkcije.

Za to preuredbo pa je dobil finančni minister vzrok na tem, ker je bilo dosedaj določeno, da se morajo delegatom z dežele povrniti potni stroški in dati dnevnice, ni pa bilo za kritje teh izdatkov nikjer predvideno pokritje in bodo menda dosednji delegati morali na to odškodnino pozabiti, oziroma jo bodo morale vrniti zadruge ali pa občine, od katerih so bili izvoljeni.

Pripomba k tej pravredbi še izrecno naglašja, da dotični član ocenjevalne komisije nima pravice zahtevati nikake odškodnine od finančne oblasti in zato pa ravno se zahteva, da bodi vzet iz kraja, kjer ima finančna direkcija svoj sedež.

Za letošnje prvo polletje so se ocene po večini že povsod završile in pride ta novi propis šele v bodoče v prakso. Nadalje nas je Središnji savez v Beogradu obvestil, da je na njegovo intervencijo minister za notranje zadeve naredbo, ki je prepovedovala točenje žganih alkoholnih pijač od sobote 6. ure zvečer do ponedeljka 11. ure dopoldne ukinil, ter to sporočil vsem srezkim poglavarstvom vse kraljevine.

S tem je torej ta prepoved dvignjena, ostanejo pa še v veljavi odredbe političnih kot obrtnih oblastev, ki so bile izdane temeljem določila § 54. alineja 2. o. r., ki se glasi:

Notoričnemu pijancu je sploh prepovedano dajati alkoholne pjače katerekoli vrste. Če se gost opije v takem lokalu, ali če se daje v takem lokalu pijača že pijanemu gostu, spada pod kazen lastnik obrata odnosno poslovođa.

Gostilničar ne sme gostu odrekati jedi zaradi tega, ker ne uživa alkoholne pijače.

Osebam pod 16 letom se ne sme v javnih lokalih vobče dajati nobena alkoholna pijača, najsi bi bili tudi v spremstvu odraslih. Mlade osebe pod 16 letom smejo zahajati v gostilne in kavarne samo v spremstvu roditeljev, odraslih sorodnikov in drugih nadzornih oseb, ali na potovanju zato, da se nasitijo.

Prestopki te naredbe se kaznujejo po obrtnem redu.

Razmotrivanja k novodobnim določbam z ozirom na redno gostilničarsko obrt.

Manj gostilen in tiste dobre!

Posledice raztegnitve srbskih predpisov o »kafani in mehani« na Slovenijo so dvojnega značaja: gospodarskega in upravnopravnega. Oboje je pa tako tesno spojeno medsebojno, da je težko določiti mejo. Reče se vobče lahko, da so posledice, tako v gospodarskem, kakor v upravnopravnem ozru, v največji meri za nas kvarne in usodepolne, da se ne reče naravnost katastrofalne.

V gospodarskem oziru je sicer opozoriti, da je doba še nekoliko prekratka, da bi se moglo izreči decidirano sodbo.

Vendar pa se že zdaj vobče lahko reče, da bode prva gospodarskih posledic te izpremembe obrtnega zakona ta, da bo cela Slovenija postala eno samo morje alkohola, predvsem žganja, v katerem se bo ljudstvo takorekoč utopilo.

Gostiln bo v Sloveniji kakor gob po dežju, gostilna ali bolje rečeno točil

nica alkoholnih pijač, žganjarna, bode v vsaki hiši, v vsaki trgovini, kajti ni izključeno, da bodo v Beogradu dali vsakomur, kdorkoli bode vložil prošnjo, tudi »krajevno« pravico, da bodo le mogli »pobirati« velikansko takso à 3000 Din. In če ima enkrat poslopje »krajevno« pravico, potem se bo tudi tukaj našla »profesionalna« pravica. Ker zakon ne pozna nobene omejitve obratov po številu, bode dotičnik, ki si je znal pridobiti »profesionalno« pravico, sploh lahko izvrševal v poljubnem številu poslopij *alkoholni obrt* — *gostilniški* se ta obrt sploh ne more imenovati. Ne glede na to, pa je upravičeno domnevati, da smejo vse trgovine točiti žganje, o čemer bode mo še pozneje razpravljali.

Znano je, da Slovenci že sedaj izdajajo velikanske svote za alkoholne pijače, pač po nepotrebnem. In prav zaradi tega bi bil postulat dobre uprave, higijene, npravnosti, treznosti, da se pivnice omeje. A kaj vidimo v resnici? Pravice za točenje alkohola, namesto, da bi se jih omejilo, se bodo postotile in vprašati se moramo, če so v Beogradu sploh mislili, kaj so naredili s tem, da so zamenjali naše, samo na sebi stroge predpise o gostilnah in kavarnah s srbskimi, ki poznajo le *favoriziranje točenja alkoholnih pijač* s fiskalnega vidika »pobiranja takse« ne oziraje se pa prav nič na javno zdravje, na javno higijeno na javno npravnost in treznost, sploh na vse one važne stvari, katere i naša država s tako vnemo propagira — s plakati po kolodvorih in z lepimi besedami.

Kot ilustracijski faktum navajamo, da obstoja v Ljubljani sedaj 233 gostilniških in krčmarskih koncesij, med njimi 8 izkuhov, 5 za točenje brezalkoholnih pijač ter 6 pravih žganjetočev, kakor tudi še posebej 16 profesionalnih pravic po novem.

Odkar je torej novi taksni zakon v veljavi, je nastalo že 16 novih gostilniških obratov in več takih prošenj je še v razpravi.

Pred kratkim je bil ustanovljen v Ljubljani »Državni higijenski zavod«, ki je bil stavil tusem vprašanje glede števila gostilen.

Moramo se pač resno vprašati, čemu ustanavljati na eni strani tak zavod, ki naj bi med drugim pobijal tudi pijančevanje, na drugi strani pa odstranjevati vse postavne ovire, ki so bile pijančevanju do sedaj še na potu in ga omejevale. Saj mora javna treznost, javna morala, javno zdravje, javno in zasebno gospodarstvo pod takimi novimi razmerami sigurno trpeti in propasti in naj si ta zavod morda še toliko prizadeva omejiti pijančevanje.

Nadaljna posledica v gospodarskem oziru bode ta, da bode redni pravi gostilniški in krčmarski obrt sploh polagoma propadel, to je kakovost obrta samega in oseb (obrtnikov in nastavlencev) se bode zdatno zmanjšala, ker se bodo

vanj vrinili elementi, ki se do sedaj s tem obrtom niso nikdar pečali. Gostilniške šole bodo postale v prihodnje popolnoma nepotrebne, ker bodeta stanovska zavest in ponos popolnoma nehala. Sčasoma bodo sploh *gostilne v pravem pomenu besede, zlasti gostilne boljše vrste (restavracije)*, popolnoma prenehale, ker ne bodo mogle več konkurirati s kavarnami, ki imajo zdaj iste pravice, kakor gostilne. Kajti vsakdo bode šel raje v kavarino jest in pit, kjer bode z ozirom na časopise po navadi imel večje udobnosti na razpolago, kakor v gostilnah.

Cene v gostilniških in krčmarskih obratih se bodo morale katastrofalno zvišati in za konsumente postale skoraj nedosegljive. Kajti, po »krajevnih« velikanskih in še posebej po letnih »točilnih« taksah prizadeti obrtniki bodo prevrgli učinek teh taks na svoje odjemalce, po znanih trgovskih načelih.

Predvsem bi morala v obče že odnehati ona navada, ki bide v lice vsakemu evropsko-juridičnemu mišljenju, da se zakoni nefinančne, nefiskalne vsebine preminjajo meritorno s finančnimi, fiskalnimi, to je z nesorodnimi zakoni ter da se sodne, politične in finančne zadeve medsebojno mešajo, kakor zelje, repa in krompir.

Nehati bi bilo s prakso, da se nalaga političnim oblastvom, ki imajo drug ustroj nego finančne, posli strogo finančne, fiskalnega značaja, katerim ta oblastva vzlic obilnim zagroženim kaznim niso in ne morejo biti kos, ker za to izvežbanega personala nimajo. Saj bi moral biti že protokolist, navaden pisarniški uradnik, pravcati finančni učenjak in fiskalni strokovnjak, da bi vedel a tempo presojati, da li in s katero »takso« mora biti kak vloženi akt opremljen, kajti sicer ga ne sme »vzeti v roko«. Če ga pa »vzame v roko«, reskira kaznovanje!

Zadnji čas je, da se ustavi tako zamenjavanje kompetence, ki nas potiska za 100 let v upravi nazaj, k onemu času, ko smo imeli še staroavstrijske mešane okrajne urade (*gemischte Bezirksämter*). Sicer bo nastal še večji upravni kaos, nego je že sedaj.

Uvesti bi bilo v centralah princip, da se ne presoja vsake zadeve po vidiku, kje in na kak način bi bilo možno »pobirati« kako »takso« ter tako napolniti državne kase, marveč voditi bi se morala zakonodaja le po *stvarnih* vidikih. In prenehati bi moral nemogoči sistem, da deluje vsako ministrstvo zase, to je prav nič oziraje se na naravne stike in vezi materije z materijo drugih ministrstev.

Takih stvarnih vidikov v predmetnem zakonu ni v ničemer najti.

Prav nobene potrebe ni, da so izpremenili dosedanje predpise. Najboljši dokaz za to je v tem, da *nobena takozvanih »nasledstvenih« držav do sedaj tega ni storila*. Da ne govorimo o Avstriji, kjer je ostal njen izvrstni zakonski in upravni aparat nadalje na mestu, kakor je bil

pred prevratom, je le treba pogledati na Češko. Zakaj prednjači ravno Českoslovaška država? Prav zaradi tega, ker tam niso delali in ne delajo nobenih upravnih eksperimentov, ker so pustili v veljavi iste urade in zakone, ki so bili pred prevratom.

V podrobnem bi bilo omeniti še tole:

Uvedba »krajevne pravice« ustvarja za Slovenijo nov pojrn radiciranih obratov, katerih do sedaj nismo poznali. Posledica temu je špekulacija s poslopji, na katerih je »krajevna pravica« radicirana. Ta špekulacija se je začela! Kako kvarno bo to, se razvidi iz sledečega razmotrivanja.

Le o prvem lastniku poslopja zahteva se glede krajevne pravice lastnost neoporečnosti. Kaj pa, če ta prvi imetnik poslopja proda naprej? Po zakonu ni nobene zapreke, da bode novi lastnik poslopja in naj je največji hudodelec, verižnik ali večkrat predkaznovan individij — obrdržal kot lastnik še nadalje krajevno pravico in dasi ne bo v posesti »profesionalne« pravice, bode vendar kot lastnik lokalov imel možnost, da kar najizdatnejše vpliva na vodstvo »kafane in mehane« v svoji hiši. Baš to, kar naš dosedanji obrtni red perhorescira, ker zahteva za gostilniški in krčmarski obrt neoporečnost in zanesljivost z ozirom na obrt, pri čemer prihaja še celo rodbina koncesionarja v poštev.

Še slabše bo s profesionalno pravico. Kdo bo imel evidenco o imetnikih te pravice in na kak način?

Saj bode dotičnik lahko hodil po celi državi okrog ter izvrševal obrt kjerkoli bo hotel, oziroma kjer bo našel poslopje s krajevno pravico, dasi je medtem, t. j. po prvotni podelitvi te pravice postal morda največji falot.

Iz organizacije.

(Žalosten pojav.)

Središnji Savez v Beogradu nam poroča nemilo vest, da ima plemenita ideja izdajati strokovni organ kot glasilo vsevkupnega gostilničarstva kraljevine SHS silne težkoče iz finančijelnega položaja. V šestemesečni dobi, odkar je list pričel izhajati, ima uprava Din 32.000 stroškov, prispevkov oziroma naročnin, pa je prejela samo Din 12.500. Iz Slovenije ni, razen Ljubljane in Zadruga za Ljubljansko okolico niti ena Zadruga še poravnala naročnine do konca tega leta v znesku Din 30.—. Ali ni to sramotno, še bolj pa je, da so ga nekatere Zadruga na Štajerskem celo zavrnile in ga ne sprejemajo.

Ako hoče imeti gostilničarstvo svojo krepko in vplivno zastopstvo na viru naše zakonodaje, si mora tako zastopstvo tudi vzdrževati.

Mi smo na dotično pismo odgovorili upravi Gostilničarskega Glasnika sledeče:

Umevno je, da imate deficit pri izdavanju strokovnega lista »Glasnika«, ker

je ta boleš tudi pri nas žalibog in menda povsodi pri izdajanju obrtnih strokovnih listov. Naš Savez beleži danes tudi že nad 24.000 Din primanjkljaja, in sicer Din 12.000 v tiskarni in ravno toliko dolga na tajniški plači in kakor slišimo se bori organizacija v drugem delu Slovenije z enakimi dobrotami. Razvidno je tedaj iz tega, da naš stan zelo slabo razumeva važnost strokovnega časopisja.

Načelstvo našega Saveza se vsled tega močno bavi z mislijo svoj list »Gostilničar«, ki obstoja že 14 let in je prebil vso vojno dobo s svojim obstankom in ni imel takih težkoč kot dandanes — opustiti, ter se je vršil tozadevno že razgovor, da se bo posluževala Ljubljanska Zveza Gostilničarskega Glasnika v Beogradu kot svoje glasilo, ter ondi priobčevala svoje službene objave.

Toliko bomo, vsaj upamo, vendar spravili skupaj, da bo vsaj vsaka poedina Zadruga imela naročen po en izvod kot nujno potreben organ za upravniske svrhe načelstva in ga tudi pravočasno plačala, kajti naravnost škandal je za naše ljudi, da moramo iz Vašega cenjenega poročila zaznati, da razen Ljubljanske in okoličanske Zadruga niti ena še ni plačala svojih borih 30 dinarjev za leto 1924. in da so nekatere Zadruga na Štajerskem Glasnik celo vrnile.

Iz financijelnih ozirov in iz svoje dvajsetletne prakse si dovoljujemo vam nasvetovati, da naj izide Glasnik v bodoče mesečno samo enkrat ali po največ v potrebi vsakih 14 dni, kajti razen upravnih organov Zadrug itak malo kdo čita stanovsko glasilo nekateri so preneumni, drugi pa zopet preoščabni, tretji nimajo časa, četrti pa premalo stanovske zavednosti itd. itd.

Vso čast zavednim možem naših organizacij, ali samo da bi poleg njih zavednosti bilo tudi zadosti energije, potem bi še šlo.

So resnično današnje davščine in nepravilno razdeljene takse, ki jih moramo v Sloveniji poleg državne trošarine katere drugod ni, plačevati, pretežki vzrok apatije, a kljub temu mora poedinec, ki se svojega stanu količkaj zaveda, tudi računati s prispevki za vzdrževanje stanovske organizacije in si bistrirati duha s stanovskim časopisjem ter s tem krepi idejo za napredek in izboljšanje položaja.

V tem Vam želimo srečen Božič, ter v gospodarskem, organizatoričnem in stanovskem pogledu veselo novo leto.

Priobčujemo to pismo kot opomin cenjenim Zadrugam, da Glasniku zaočalo naročnino za dobo od pričetka izhajanja do konca 1924 v znesku Din 30 nemudoma poravnajo in da svet zna, kako o njem sodimo.

Upravičeni protesti.

Kakor pri prvotnih ocenjevanjih točnih taks, so bili tudi pri zadnjem komisijoniranju delegati gostilničarstva v

več slučajih prisiljeni, protestirati proti preočividnemu pritiskanju in previsokemu odmerjevanju točilne takse v posameznih slučajih.

Ko dokazovanje o nepravilnosti in krivičnosti posameznih postavk ni nič veljalo, ali hotelo biti upoštevano, so delegati kratkomalo izrekli svoj protest, ga podpisali in odšli, kar je tudi edino možno, kajti ako zahteva po pravičnosti nič ne zaleže, ni drugega izhoda, kakor z ogorčenjem oditi in pokazati, da za delanje krivic niso bili delegirani.

Pripoveduje se, da trdijo zastopniki finančne uprave venomer, da je že določeno, koliko se mora z vsakega poedinega kraja ali okraja na tej točilni taksi izprešati. To naziranje gospodov finančnikov absolutno ni pravilno in ne najdemo nikoli nikjer ne v taksnem zakonu, ne v njega pravilniku k temu utemeljevanja.

Moramo reči, da je tako naziranje ali manipulacija v tem smislu naravnost nasilstvo. Kje je mogoče postaviti nekemu ali pa splošno obdavčenje, kar za eno zamišljeno svoto, ki se sme šele pobirati po množini iz prodanega blaga. In ta množina, je do litra natančno v evidenci in dognana po finančno-kontrolnih organih.

Recimo: en kraj je obsojen po teh gorečih gospodih na plačilo polletne takse na Din 3300.—, v kraju so štirje gostilničarji, nobeden pa ni iztočil nad 50 hektolitrov pijače celo leto in to eden najboljših, vsi drugi še manj tako, da po pravičnosti spadajo vsi v četrto plačilno kategorijo. Finančna uprava pa pravi, da toliko je za ta kraj določeno in se mora plačati.

Ako se proti takim insinucijam ne bo z ogorčenjem protestiralo, potem ne vemo proti komu še. Zveza bo proti temu načinu taksiranja podala pritožbo finančnemu ministru in istotako ostro protestirala proti dosednji praksi naganja te vrste davčnih bremen.

Raznoterosti.

POZIV!

Po naročilu načelstva Zadruga v Cerknici prosimo vse cenjene člane tamošnje zadruga, da vplačajo pristopninsko pristojbino v znesku Din 25.—, pri zadrugi v roke načelnika g. Fran Homovca v Cerknici, ker bi bila sicer zadruga prisiljena izterjati to pristojbino upravnim putem po Srežkem poglavarstvu.

Inozemci v domačih podjetjih. Inspekcija Dela opozarja vse delodajalce, ki zaposlujejo inozemske delavce in namščence vseh kategorij, da so v smislu obstoječih predpisov dolžni vsako spremembo službenega razmerja najkasneje v roku 3 dni po izstopu, oziroma prenestitvi inozemca, prijaviti pristojni Inspekciji Dela. Prekršitev tega predpisa se bo, kakor tudi zaposlovanje inozemcev brez dovoljenja Ministrstva Socijalne Politike, odnosno tuk. Inspekcije

Dela, najstrožje kaznovala. Pripominja se, da je Inspekcija Dela v zadnjem času kaznovala več podjetnikov z občinimi globami do Din 2000.—, ter se interesirani službodajalci ponovno opozarjajo, da se glede zaposlovanja inozemcev točno drže predpisov, ker se bo v smislu § 123 Zakona o Zaščiti Delavcev z dne 28. februarja 1922, Uradni list 211/74, vsaka prekršitev kaznovala z denarno globo do Din 3000.—. Tozadevne predpise vsebuje »Pravilnik o Zaposlovanju Inozemskih Delavcev« z dne 9. junija t. l. U. l. 215/71.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ministrstvo trgovine in industrije.

Štev. 7187/24 z dne 10. novembra 1924.

Vsem obrtnim oblastvom I. stopnje!

Z ozirom na težkoče, predlagati pri vsakem spreminjevanju pravil običajno število primerkov pravil, je obvestiti vse obrtne zadruga tamošnjega okoliša, da zadostuje v vsakem slučaju spremenjanje pravil, če zadruga v svrhu odobritve sprememb predloži samo zahtevano število prepisov dotičnih paragrafov, ki imajo biti spremenjeni. Vsak prepis je označiti kot »Dodatek k pravilom zadruga odobrenim naposled z odlokom«

Dalje je opozoriti zadruga, da so zadržne vloge in priloge v smislu čl. 5 toč. 4 zak. o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923 U. l. št. 368 kolekovanja proste.

Prošnji za odobritev pravil je vedno priložiti tudi overovljen prepis zapisnika občnega zbora, na katerem se je sklepalo o spremembi pravil.

Glede prizivne pravice je opozoriti vse tamošnje zadruga, da je v smislu § 116 c o. r. za vlaganje priziva legitimirano le zadržno načelstvo (odnosno zadržni zbor) ne pa zadržni načelnik sam. Prizivu je vselej priložiti izvleček iz zapisnika seje, na kateri se je sklenilo vložiti priziv.

Dr. Marn l. r.

Prispevki za delavske zbornice. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nas naproša za priobčenje sledeče objave:

Na podlagi naredbe ministrstva socialne politike od 12. septembra 1924, št. C 49, se bode na podlagi §a 62. zakona o varstvu delavcev in člena 146. finančnega zakona za leto 1924/1925 počenši s 1. septembrom 1924 predpisoval prispevek za začasno delavsko zbornico za Slovenijo v Ljubljani dnevno v iznosu pol odstotka zavarovalnega dnevnega zaslužka, ki služi za podlago pri odmerjenju prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni, odnosno v višini 8 1/3 % prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni.

Prispevek za delavsko zbornico se bode predpisoval samo za one osebe, ki so dolžne biti zavarovane za slučaj bolezni in nezgode in so uvrščene v VI. in višje mezdne razrede. Za one osebe, ki

so uvrščene v I. do všteti V. mezdni razred, se ta prispevek ne bode predpisoval.

Prispevek za delavsko zbornico znaša na teden (za 6 dni):

Mezdni razred:

VI. VII. VIII. IX. X. XI.

Prispevek v dinarjih:

0.18 0.20 0.24 0.29 0.35 0.42

Mezdni razred:

XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII.

Prispevek v dinarjih:

0.50 0.60 0.72 0.87 1.02 1.20

Ta prispevek je dolžan plačevati delodajalec, vendar ga sme v celoti odtegniti od delojemalčevega (zavarovančevega) zaslužka.

Prispevke za delavsko zbornico bode predpisoval po odredbi ministrstva socialne politike okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani mesečno za nazaj istočasno s prispevki za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode ter za posredovalnico za delo (borza dela). Plačane prispevke nakazovali bodo okrožni uradi osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, leta pa pristojnim delavskim zbornicam.

Točenje vina lastnega pridelka. Finančni minister je z rešenjem dne 7. junija 1924, št. 27.759, odredil, da se vinogradnikom odobri točenje vina lastnega pridelka, toda najdalje tri mesece v istem letu in da so ti točniki dolžni plačati točilno takso po tar. post. 62, taksne tarife, in sicer najnižje predvidene takse iz te tar. post. napram številu prebivalstva, kateremu točijo, kakor to izrecno odreja 2. odstavek 4. pripombe iz tar. post. 62. Onim vinogradnikom, ki vina ne točijo dalje nego tri mesece v enem letu, ni treba plačati takse iz tar. post. 3. taksne tarife, ker to ni profesionalno točenje pijač. Nasprotno pa, ako izvršujejo točenje dalje nego tri mesece v letu, morajo imeti še osebno pravico in, ako način točenja to zahteva, tudi krajevno pravico. Iz tega sledi, da točenje vina lastnega pridelka ne sme trajati dalje od treh mesecev v letu. Kdor toči v letu dalje od treh mesecev, si mora pridobiti še osebno pravico in, ako toči v lokalih sedečim gostom na način kavarne ali gostilne, tudi krajevno pravico. S tem so se znova odprla vrata zlorabi, da bode sčasoma v vinorodnih krajih lahko toliko gostilen, kolikor vinorejcev, kajti podaljšanje točenja bode lahko izposlovati, s tem pa tudi dobiti vzrok za krajevno pravico, osebno pravico itd. Pridelovalec vina bo pihnil na kupca ali pa postavil tako visoko ceno kakor ga na drobno prodaja. Ta faktum se že pojavlja, zato pa zahtevajo naši vinogradniki tako pretirane cene za dostikrat prav malovredno vodko, v kateri ni dosti vina, da je kar zbežati z gore, oz. iz kleti. Ako pojde to tako dalje, ne bo preostajalo drugega kot zahtevanje

za uvoz iz Goriške in Vipave, koder se za 1 liro 50 cent. dobi krasno vince.

Gostilne — občinski uradi. »Občinska uprava« t. j. list, ki baje velja kot glasilo županske Zveze za Slovenijo ima v julijski številki naslednjo notico:

Gostilne — občinski uradi.

Ali je to v redu? — Kaj bi dejali n. pr. gostje, če bi del gostilniške sobe zasedel čevljar s kopiti in vlekel ondi svojo dreto? Da se to pač ne spodobí in ne gre. Ali pa če bi tam vaški brivec opravljaj svoje posle? — Prav tako malo se spodobí in tembolj nedopustno je, če je v gostilniški sobi otvorjen pravcati občinski urad, županstvo, ki predstavlja javno oblast. In vendar sem nemalokrat naletel na občinske urade v gostilniških sobah. Na mizi — navadni gostilniški dolgi mizi — so ležali uradni zapisniki in so bili na njej naloženi uradni spisi, razmetani vsi vprek, blagajniške knjige, celo uradni pečat i. dr. Pri sosednji mizi pa se je gugalo nekaj omamljenih glav. — Morate se je po zadnjih občinskih volitvah kaj zboljšalo. Celotnega pregleda nimam, toda vem, da se stara navada prav tako nerada opusti, kakor se težko sleče železna srajca. Vendar pomislite občani: Ali je častno, če pride tujec k županstvu — v občinski urad, pa vidi, da je namesto tja — zašel v vaško krčmo? Nočem kratiti časti našim podeželskim gostilnicam; tudi stan poštenih gostilničarjev je časti vreden stan in potreben, kot vsak drugi, toda potreben za to, kar je. — Pod nobenim pogojem pa ni potrebno, da bi bil — če je župan kak gostilničar —, potem tudi občinski urad baš v gostilni. Spričevalo uboštva bi si podpisala vsaka občina, če bi ne mogla imeti lastne občinske pisarne in po pravici bi lahko kazal vsak tujec na take nedostatke, ki so mogoči v kaki turški provinci, ne smejo pa biti mogoči pri nas.

K temu smo naprošeni podati tudi svoje mnenje in sicer od prav odličnih občinskih zastopnikov, ki županujejo ne le za to, da bi premišljevali kako in koliko bi se nalagalo občanom bremen za vzdrževanje njih elegantne občinske pisarne, kakor si jih domišljujejo novodobni moderniziranci, marveč kako bi se štedilo in varčevalo. Revna kmetijska občina gotovo ne bo na ljubo mestnemu frakarju naložila par tisoč dinarjev letne doklade občanarjem za vzdrževanje elegantne pisarne. Vemo za razne komisije, ki se vršijo po deželi, katere vodijo visoki gospodje, pa se končno le zatečejo k gostilničarju spisat zapisnik in povabijo stranke k razgovoru, pa ni za to delo nič slabše opravljeno, ko se je vršilo v gostilniškem lokalu.

Ako je tedaj župan zajedno tudi gostilničar, je znak, da uživa spoštovanje in zaupanje občanov in ni treba nikogar biti sram stopiti v njegov lokal, četudi samo v uradnih poslih.

Reklame v gostilnah.

V restavracijah in gostilnah so pogosto — posebno na deželi — razobešeni ali pritrjeni reklamni plakati različnih podjetij in firm, ne da bi se lastniki dotičnih restavracij in gostiln le izdaleka zavedali, da imajo v svojih lokalih stalne reklame, katere bi morali oni davčnemu uradu prijaviti in zanje še po 4, 8 ali 15 Din na leto plačati.

Kakor smo navedli že v članku »Taksa na reklame« smatra namreč generalna direkcija posrednih davkov vse plakate raznih podjetij in firm, če so razobešeni ali pritrjeni v javnih lokalih, kakor gostilnah, restavracijah, hotelih itd., za stalne reklame, za katere je po taksnih predpisih finančnim oblastvom odgovoren lastnik lokala, v katerem so dotični plakati razobešeni, ne pa oni, ki je plakate razobešil ali poslal.

V čigar lokalih se najdejo neprijavljene stalne reklame, mora plačati za vsako tako reklamo in vsako koledarsko leto, v katerem je plakat visel, po velikosti reklame po 4, 8 ali 15 Din redne takse, potem trikratni tak znesek kot kazen in še najmanj 30 Din kot takso za obsodbo. Pri tem se pa prav nič ne vpraša, kdo je plakat razobešil in ali je gospodar lokala v to dovolil ali ne in niti ne tega, ali je on za plakat sploh vedel ali ne. Pri komur se plakat najde, ta je kaznovan.

Takse na stalne reklame so v obrtnih prostorih prosti samo:

1. Plakati političnega značaja, kakor: vabila na shode in zborovanja, volilni oklici itd.;

2. plakati Planinskega društva, Ljubljanskega velesejma in sličnih društev ter podjetij, ki nimajo špekulativnega namena;

3. plakati za veselice, predstave, predavanja, učne tečaje in sploh vse, kar traja le nekaj dni ali ur;

4. plakati za predmete, ki se prodajajo v dotičnem lokalu, in

5. plakati kakršnekoli vrste, na katerih je natisnjen koledar.

Samo taki plakati smejo torej viseti v gostilnah, ne da bi jih morali gostilničarji davčnemu uradu prijaviti in zanje vsako leto posebno takso plačati.

Gostilničarji store zato dobro, ako se takoj prepričajo ali nimajo morda v svojih lokalih (v gostilniških sobah, v veži, na hodnikih, stopnicah) kakega plakata, ki ni z njih obratom v nobeni zvezi, kakor: plakati zastopstev šivalnih strojev, veletrgovin z manufakturnim blagom, železnino, stroji in sličnim, plakatov tovarn za milo, cikorijo itd., plakatov bank, paroplovnih družb in izseljeniških agentur, potem plakatov različnih obrtnikov (fotograf, tapetnikov in drugih), ker vsi ti plakati se smatrajo za taksi zavezane stalne reklame, kakor hitro ni natisnjen na njih koledar. Pri tem ne pride v poštev, ali so natisnjeni plakati na navadnem papirju ali kartonu in ali so dejani v okviru ali omarice ali so nalepljeni na lepenco in obešeni ali so kar neprilepljeni pribiti na zid.

Kdor bi našel v svojih lokalih tak plakat, naj ga takoj odstrani, da ne bo prepozno.

Od reklamnih plakatov podjetij in firm sme pustiti v svojih lokalih eden ali drug gostilničar brez takse samo plakate pivovarn, žganjarn, trgovin z vinom in žganjem ter tvornic finih vin (šampanjca), pelinkovca, likerjev, konjakov itd. ter vse plakate, na katerih je natisnjen koledar, pa naj si bo ta koledarski pla-

kat, reklama za banko ali pivovarno, za trgovino z železnino ali vinom ali za karkoli.

Ako so gostilničarji v dvomu, ali je posamezna reklama taksi zavezana stalna reklama ali ne, je najbolje, ako po vprašajo v tej zadevi finančno kontrolo.

Na nekaterih plakatih, ki se morajo smatrati za stalne reklame, so naleplje-

ni listki s pripombo, da so ti plakati v smislu naredbe generalne direkcije posrednih davkov z dne 22. marca 1922., št. 7455; »Uradni list« št. 36 takse prosti. Ta pripomba danes ni točna ker dotična naredba od 15. nov. 1923. ne velja več.

Končno opozarjamo gostilničarje, naj se prepričajo, ali nimajo morda tudi

sicer kake neprijavljene stalne reklame. Gostilne se smatrajo za zelo primerne prostore za reklamo, zato se obešajo stalne reklame najraje ravno na taka poslopja. Prav lahko se pripeti, da odkrije na svojih poslopih kako stalno reklamo, na katero je že davno pozabil, da je pri bita na zid.

Inserirajte v „Gostilničarju“!

Vinarska zadruga

Ljutomerčan

r. z. z. o. z.

v Sv. Bolfenku pri Ljutomeru

je otvorila svojo

podružnico

v Ljubljani

Stara pot št. 9

poleg vojne bolnice

ter priporoča c. g. gostilničarjem svoja
zajamčeno pristna

Ljutomerska vina

po najnižjih cenah.

Raznovrstno rudninsko vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,

„ Styria vrelec,

„ Donati vrelec,

Radinski zdravilni vrelec,

Giesshüblsko slatino,

Karlovoarski Mlinski vrelec,

Gleichenberški Emin vrelec,

Frant Jožefovo grenko vodo,

Gubersko Srebernico

priporoča

A. Šarabon, Ljubljana.

Glavna zaloga rudninske vode in špeterijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

1886

Ustanovljeno leta

1886

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA
STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI
KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE
IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE
KUHINSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutr.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila, po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Replč

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica števil. 18.

Tomaž Götz

pivovarna in sladarna
v Mariboru

priporoča svoja splošno znana in priljubljena visokoodstotna
marčna in Bock piva v sodih in steklenicah
pod najugodnejšimi pogoji, franko katerokoli postaja v Sloveniji.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija **Peter Stepic**

Spodnja Siška štev. 256
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
Telefon št. 282.

Zaloga stekla, porcelana in svetilk
Fr. Kollmann
v Ljubljani
dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarja
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

NOVO!

Za izgotovitev vsakovrstnih ogledal in brušenih kozarcev, kakor tudi za nanovo obložitev že zamazanih ogledal se priporoča

„OGLEDALO“, d. z o. z.
LJUBLJANA - ŠIŠKA, Kolodvorska c. 150

POZOR!

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah. Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadrage v Ljubljani
Gospodarska cesta štev. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoč

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p. z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Denite v juhe in prikuhe krepčilo hrane

JUHAN

Juhana

imate

iz preprostih jedil izvrstno, zdravo in redilno hrano.

Slivovko

tropinovec

rum

cognac-medicinal

razne fine likerije

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča trdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprodajna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobro se tudi tropine in sladno olje, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Veletrgovina z vinom in žganjem

LUDOVİK DEKLEVA

Ljubljana — Sp. Šiška

Celovška cesta št. 76

Trgovina z mešanim blagom

Mihael Vintar

Novomesto Ljubljanska c.

se priporoča cenj. gostilničarjem za nakup vsakovrstnega specerijskega blaga in vse vrste žganja: ruma, konjaka, likerja itd. Vedno na zalogo: **emajlirana posoda** po jako nizki ceni. Za loga sira, salame, sardin, pastet in kumarc.

KAR NE VEŠ VPRAŠAJ

Univerzalni Informativni Biro

„ARGUS“

Knez Mihailova ul. 35. Tel. 6—25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem trvdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opremah in vsi sistemi, poduk šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev

Sprejmo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji.

Ceniki se pošiljajo franko!

Utemeljeno 1908. god.

Utemeljeno 1908. god.

Hrvatska središnja vinara Zagreb

PODRUMI: Zagreb, Jaska, Križevci, Vršac, Belacrkva.

Najveće uzorne pivnice i skladište

odležanih vina iz sviју vinogorja Jugoslavije:

dalmatinsko, hrvatsko, srijemsko, banatsko, i ljutomerško vino.

Fina izbrana vina u butiljama iz vlastitih vinograda.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Crno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukneno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluže, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izdelano iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluže iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in gace rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majice, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.